

בס"ד

מלחמת רשות ומלחמת חובה

פרק ב

אורן נויברט

מלחמת רשות ומלחמת חובה – שאלות

1. בהקשר לדברי החיזוק של כהן משוח מלחמה כותב רש"י (פסוק ד): "הם באים בנצחונו שלבשר ודם ואתם באים בנצחונו של מקום...".
א. מי מתכוון רש"י במילה **מקום**? ב. לפי דברי רש"י, כיצד מחזק הכהן את העם כדי שלא יפחדו?
2. מהס ארבעת המקרים שבtems חילאים **אין** יוצאים למלחמת רשות?
3. רש"י (פסוק ח) מביא שני דעתות/msbirot מיהו הירא ורץ הלבב.
א. מיהו הירא ורץ הלבב: 1. לדעת רביעי עקיבא 2. לדעת רביעי יוסי.
ב. המילה **כמשמעו פירושה** (בחrho): **cmdrsho / cpshuto / ctagomo**.
4. "כי תקרב אל עיר להילחם עליה וקראת אליה לשлом" (פסוק י).
באיזו מלחמה מדובר בפסוק י': מלחמת חובה או מלחמת רשות?
5. "רק מעריו העמים האלה, אשר ה' אלוקיך נתנו לך נחלה,
לא תחיה כל נשמה" (פסוק טז). א. מיהם **"הימים האלה"**?
ב. באיזו מלחמה מדובר בפסוק ט"ז?
6. א. מהי מלחמת רשות? ומהי מלחמת חובה?
ב. ציינו שני הבדלים בין מלחמת רשות למלחמת חובה. (رمز: הבדל אחד קשור ליוצאים למלחמה, והשני – לדרך שבה יש לנחות עם האויב).

נקודות להדגשה

- מלחמת רשות היא מלחמה שנועדה להרחיב את גבולות ארץ ישראל.
- מלחמת חובה היא המלחמה מול שבעת העמים שישבו בארץ כנען או כאשר יש עם שתוקף אותו וaned צריכים להגן על עצמו.
- יש שני הבדלים בין מלחמת רשות למלחמת חובה:
  - **א.** במלחמת חובה כולל האנשים חייבים להשתתף. מנגד, מלחמת רשות פטורים ארבעת סוגי האנשים שвидונו להלן.
  - **ב.** במלחמת חובה אין לרחים, אלא יש להשמיד את "העמים האלה" – שבעת העמים שישבו בארץ כנען ("לא תחיה כל נשמה").מנגד, במלחמת רשות צריך לרחים ולנסות להימנע מלחימה או מהרג לא הכרחי, לבו לפניו מלחמת רשות יש להציג שלום ("וקראת אליה לשלום").
- לפני היציאה למלחמה מדובר כהן משוח מלחמה (שנמשח בשמן המשחה) עם היוצאים למלחמה. הכהן מזוהיר אותם שלא לפחד באربع אזהרות: "אל ירד לבבכם", "אל תיראו", "אל תחפזו", "אל תערכו מפניהם".
- הכהן מחזק את הלוחמים ואומר להם שהי יהיה איתם, יעוזר להם ובצותו ינצח במלחמה (כפי שסביר רשי: "...ואתם באים לנצחונו של מקום").
- מלחמת רשות משוחררים ארבעה סוגים אנשים:
  - **1.** האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו.
  - **2.** האיש אשר נטע כרם ולא חלו.
  - **3.** האיש אשר ראש אישة ולא לקחה.
  - **4.** הירא ורד הלבב (=הפחדן).לגביו הירא ורד הלבב יש מחלוקת בין ר' עקיבא לר' יוסי. ר' עקיבא אומר "כמשמעו" (=כפשוטו), כלומר שמדובר למי שמחוד ממראות המלחמה. ר' יוסי אומר שמדובר במי שעבר עבירות ומפקד שבגלאן ימות במלחמה.